

GAZETTE VAN SINT-TRUIDEN

ORGAAN DER KATHOLIEKE ASSOCIATIE EN CERKEL.

WEKELIJSCH OVERZICHT.

Fais ce que dois, advienne que pourra.

Al hetgene het Abonnement en de Redactie aangaat moet franco gezonden worden op het BUREAU der GAZETTE, Beekstraat N° 21, te Sint-Truiden. — Men schrijft ook in op alle Postkantoren des rijks. — De Abonnements-prijs is 5 franken per jaar voor het geheel land, vooraf betaalbaar. — Een Nummer afzonderlijk, 15 centiem. — Annoncen, 10 centiem; reklamen, 20 centiem; artikels-reklamen, 50 centiem per drukregel. — Groote en dikwijls te herhalen Annoncen, per accoord. — Alle mededeelingen enannoncen dienen uiterlijk VRIJDAG 's middags ingezonden te zijn.

Al wie zich van heden voor een geheel jaar aan de GAZETTE VAN SINT-TRUIDEN abonneert zal dezelve tot den eersten Januari gratis ontvangen.

Afdanking van ons Ministerie.

De Koning, bukkende voor de muiterij van Brussel, heeft onze Ministers het order gegeven hem hun portefeuille terug te geven. M. d'Anethan heeft het Vrijdag, 1 December, in de Kamers aangekondigd. — Wij geven hierna de gevolgen van dezen gewichtigen maatregel.

Overzicht.

Wij moeten dit overzicht der week met eene droevige gebeurtenis beginnen. Victor-Emmanuel heeft verleden Maandag het Italiaansch Parlement in de pauselijke stad Rome geopend. In zijne troonrede heeft de koning het verlangen uitgedrukt dat Pius IX te Rome zoude blijven; hij spreekt over de matigheid van zijn gouvernement in de tegenwoordigheid der kloosters die uitgejaagd en der paleizen die gestolen zijn; hij zegt dat de wet over de kloostergemeenten volgens de liberale principen onzer eeuw zal opgesteld zijn; er zullen maatregelen genomen worden voor de herstelling der financiën, en ofschoon de koning niets zoozeer wenscht als den vrede te bewaren, zal het noodig zijn de land- en zeemacht op eenen nieuwen voet in te richten, opdat de toekomst ons niet beschuldige. — Het volk van Rome heeft weinig of geen deel genomen aan dit feest van eenen nieuwen aard.

De onderhandelingen tusschen Duitschland en Oostenrijk wegens de Internationale begonnen, waren door de demissie van den staatsminister von Beust onderbroken; maar zij zullen onder het ministerie Andrassy weder hernomen worden. Het is te hopen dat al de gouvernementen van Europa zullen samenwerken om die hatelijke associatie uit hunne staten te doen verdwijnen.

De oproerlingen in Mexico hebben sedert het begin dezer maand aanzienlijke voordeelen gehad op het leger van Juarez; maar de bijzonderheden der gebeurtenissen zijn nog onbekend.

Al de bisschoppen der wereld hebben de beschikkingen van het Vatikaansch Concilie aangenomen en den Paus van Rome, in de stukken des Geloofs en der zedeleer, onafbaar erkend. Strossmayer is zich ook komen storten in de armen van Pius IX.

Mgr Dupanloup heeft een welsprekend antwoord geschreven op de redevoering van Gambetta te Sint-Quinten uitgesproken; hij toont aan dien gewezen president der republiek dat Frankrijk een gedeelte zijner ongelukken en Duitschland een gedeelte zijner overwinningen aan zijn dictatorschap te danken hebben. De katholieken hopen dat de welsprekende bisschop van Orleans zijne stem nog eens zal verheffen tegen de verdrukken van Pius IX.

De keizer van Oostenrijk heeft graaf Koeler tot gouverneur van Bohemen genoemd. Deze keuze is niet aangenaam aan het volk, en het is te vrezen dat zij nieuwe onlusten zal verwekken in het land.

Het Duitsch Parlement heeft eene wet gestemd waardoor de vrijheid van taal op den predikstoel en in de schriften aan de bisschoppen en priesters der katholieke Kerk ontnomen is. Deze schandelijke en vrijheidschendende wet is uit haat tegen de jesuïeten gedragen. Worden de staatsmannen van Duitschland met blindheid geslagen?

Ondertusschen toont zich Rusland meer genegen voor de katholieke Kerk, en prins Gortschakoff heeft onderhandelingen met Rome begonnen om de katholieke bisschoppen te herstellen. Pius IX zal eischen dat eerst de wetten teruggeroepen worden die tegen het catholicisme ingevoerd zijn.

In Engeland is er vele beweging onder de partij die voor de algemeene republiek is; men beweert dat het Engelsch gouvernement te kostelijk is. Deze misnoegden werden aangeleid door eenige leden van het Parlement. De erfprins van Engeland lijdt aan de koorts, en men vreest dat zijne ziekte kwade gevolgen zoude kunnen hebben.

De Times van Londen lacht met de lange redevoering van Victor-Emmanuel, en vermaant de ministers des konings eerst vooral hunne financiën in orde te brengen.

De gezanten uit China zijn eindelijk bij den heer Thiers ontvangen geworden; hij heeft de missionarissen die de beschaving in al de deelen der wereld verspreiden grootelijks geprezen en verdedigd. De president der Fransche republiek weet de goede orde te handhaven; wij kunnen bij hem slechts de zucht voor het militarismus misprijzen.

Drij woestaards der Commune van Parijs Rossel, Ferré en Bourgeois, zijn in het kamp van Satory gefusilleerd. Een algemeene schrik heeft zich over de stad verspreid.

Gaston Cremieux, is te Marseille voor de kop geschoten.

1857-1871.

De muiterij waarvan Brussel het schouwspel komt te zijn, en voor welke de Koning komt te bukken, is in zich zelven nietsbeduidend geweest, en men begrijpt niet hoe de doctrinaire aanhangers van Zijne Majesteit haar hebben kunnen aanzetten om zulken maatregel te nemen, die voor de nationaliteit, voor onze schoone instellingen en voor het regeerend huis van onzen welbeminden en door ons zoo betreunden Leopold I de schriklijkste gevolgen kan te weeg brengen. Het is het recht, het is de plicht van de openbare vergaderingen en van de drukkers deze gevolgen rijpelijk te onderzoeken. Wij willen heden beginnen met die plicht te kwijten, en wij zullen bij het opstellen van onzen artikel al de bedaardheid trachten te hebben die noodig is in eenen gevaarlijken toestand, maar ook zullen wij vrijen gang geven aan al de ongeveinsheid welke de katholieke pers onderscheidt.

Voorreest maken wij ons sterk te bewijzen dat de volksmenigte van Brussel slechts in zeer klein getal aan de muiterij deel genomen heeft. De groote meerderheid des volks heeft integendeel de wanorders die voor den koophandel der hoofdstad de rampspoedigste gevolgen kunnen hebben, afgekeurd en gelaakt naar verdienste.

Lezen wij al de dagbladen, zelfs die welke het grootste belang hebben het schandaal te overdrijven, de doctrinaire dagbladen, en wij zullen onder de muiters niets vinden dan eenige fransche uitwijkingen, door het Handelsblad van Amsterdam "fransche ratten" genoemd; straffelingen, straatloopers, kroegloopers, staalkens-bazen, al die vuige mannen, die niets van de orde, alles van de revolutie te verkrijgen hebben; wij zien hen zich mengen met de leeglopende advocaten, met kandidaat-notarissen, met pennelekkers, die te Brussel in zoo groot getal wemelen en naar eene plaats zoeken, welke zij niet eerlijk genoeg zijn om van een katholiek ministerie te bekomen, maar welke zij bij een liberaal ministerie, een vrijdenkers-ministerie-Bara vinden; met de leerlingen der vrije universiteit, die aanhangers van Bacchus, van de vrijmetselaars, die slechts naar wanorders en schandalen zuchten, en wij zien die bende met verrukking heen- en weergaan onder het geschreeuw van: *weg met de papen, weg met de kloosters, weg met het ministerie, weg met de katholieke partij*, in afwachting van later te kunnen blaken: *weg met den Godsdienst, weg met God, weg met alles wat een eerlijk hart hoestert en eerbiedigt.*

Die eenige honderden oproermakers zien men zich verzamelen voor het klooster der Jesuïeten, voor de burelen van de Ministers, voor de burelen van het Journal de Bruxelles, huilende en tierende, terwijl zij het ontslag van een ministerie welk hun niet aanstaat en hun slecht bevalt, omdat het alleenlijk de belangen van ons geliefkoosd Vaderland waarneemt.

Voorzeker was het niet het volk van Brussel; neen, het kon zelfs niet het volk van eenige andere

stad zijn, en de liberalen moeten weinig achtting hebben voor de Brusselaren om hun een zoodanig gedrag toe te schrijven. Wij zeggen te meer dat de oproermakers slechts eenige honderden waren, en wij vragen aan al degenen die uitroepen dat het de burgers van Brussel zijn die deze schreeuwers-bende uitmaakten, of de soorten van mannen die wij hierboven gemeld hebben thuis gebleven zijn en de schouwspelen van wanorders, naar welke zij zoo begeerig zijn, onpartijdig bijgewoond hebben.

Maar, zullen ons de liberalen zeggen, indien voor de burelen van het Journal de Bruxelles, voor de woning van M. Wasseige en voor het klooster der Jesuïeten, de muiterij slechts eenige honderden personen telde, tijdens de afvraging van Bara, waren er wel tien duizend burgers voor het Natie-Paleis en in de Wetstraat vergaderd. Hoe overdreven dat dit cijfer ons ook schijnt, wij willen het gaarne aannemen. Wij vragen eenvoudig of die tienduizend personen tien duizend muiters waren? Neen, duizendmaal neen. Zoo er zich daar in eenen onschuldigen samenloop, behalve de eerste rangen, waar de eerlijke (sic) bovengenoemde mannen zich arglistig geplaatst hadden, eene groote menigte vertoonde, is dit alleenlijk toe te schrijven aan de nieuwsgierigheid, die der menschelijke natuur eigen en als ingeboren is.

In zulke omstandigheden zou de goede burgerij moeten begrijpen dat hare tegenwoordigheid daar tot niets kan dienen dan om de wanorde te vergroten, en dat, zoo zij in plaats van hare nieuwsgierigheid in te volgen, de lawijtmakers alleen liet staan, deze laatste zich van zelf zouden uiteenspreiden bij het zien van hunnen buitenmate grooten fiasco.

In alle oproeren, evenals in alle revolutiën, is de nieuwsgierigheid de grootste vijand van de openbare orde. Dit kennen onze liberalen op hun duimken, want reeds acht dagen van te voren verkondigde baas Bara aan klein en klein en aan al wie het hooren wilde dat hij voornemens was het Gouvernement over de benoeming van den heer De Decker en over de zaken Langrand afvraging te doen. Hij rekende alzoo op de nieuwsgierigheid der menigte, in de hoop dat de oproerlingen door deze menigte hulp mochten vinden. Het was daarom ook dat alle liberale Gazettes op voorhand de wanorders van Brussel voorzagen, er bijvoegende dat het Gouvernement voorzorgen genomen had tegen alle mogelijke voorvallen en, zoo noodig, in staat was de muitelingen te beteugelen. Dit was eene list om de reedzame burgers uit hunne woningen te lokken om de oproermakers te zien straffen. Voorzeker wist Bara, de *Echo du Parlement* en met hen alle andere doctrinaire dagbladen, dat eene ontelike menigte op straat zou zijn om dien oproer gewapend hand te zien stillen, en het schijnheilig en hoogdravend gezwets van burgemeester Ansapach te aanhooren. Zij wisten dat al die nieuwsgierigen het feest zouden bijzetten en vleiden zich met het vooruitzicht van hen laten onder de oproerlingen te doen doorgaan en alzoo de gansche bevolking van opstand tegen het Ministerie te beschuldigen.

Die gemeene list is door de Brusselaren niet voorzien geweest en zij hebben er zich laten in pakken.

In de veronderstelling zelfs dat die 10,000 personen werkelijk deel aan den oproer genomen hebben, — hetgeen nogtans gansch valsch is — zou het alsdan nog zoo eene belangrijke manifestatie mogen genoemd worden in eene stad van 200,000 zielen? Voorzeker neen, want alzoo zou slechts een twintigste deel der bevolking van Brussel het ontslag van het Ministerie gevraagd hebben. Wij zeggen nog eens neen, en het zou voorwaar belachelijk zijn dat enkel een deel van de bevolking der hoofdstad de wet aan gansch het Rijk zou voorschrijven, want het valt op te merken dat de negen provinciën de grootste kalme hebben aan den dag gelegd. Antwerpen, Luik, Gent, Brugge, — wij spreken nog maar van de groote steden — zijn volkomen rustig gebleven en vragen niet beter dan hunne rust ongestoord te behouden. Nogtans hebben de liberalen associatiën — die van St-Truiden niet uitgezonderd — zich niet willen blootstellen aan eene berisping van de logiemannen, maar hebben zich gehaast hun adres van gelukwensching aan meester Bara te zenden. Maar wat beteekenen al die *gedwongene felicitatiën*? niets in zich zelve, want zij verwekken afkeer bij al wie een oprecht en eerlijk geweten bezit. Wij gelooven dat zij in het groot getal dezelfde waarde zullen gehad hebben als het staaltje van St-Truiden. Daar was de liberale associatie — welke altijd op hare talrijkeleden roemt — ook bijeengeroepen om baas Bara te feliciteeren, en toen het uur der vereeniging reeds lang voorbij was, waren er, och arme! veeleerden tegenwoordig. De anderen zullen misschien verstaan hebben dat een man die van Mi-

nister zoo laag valt dat hij als kopstuk der oproermakers uitgeroepen wordt, geene lofbetuigingen meer waard is.

Neen! het is eene treffelijke, eene deftige bevolking ontzegd gelukwenschingen toe te sturen aan eenen Man die van Minister zoo laag valt dat, zoo er kwestie was van de maatschappelijke orde het onderste boven te werpen, de Internationale hem voorzeker tot aanleider zou uitroepen.

Er blijft ons na te zien welke de gevolgen zijn voor de nationaliteit, onze instellingen en het regeerend huis, van de door den Koning jegens zijne Ministers genomene gedrachtslijn. En hier wenschen wij deze laatste nog geluk over hunne krachtadigheid en moed. Zij hebben voor den oproer niet geweken; gansch het land vertegenwoordigende, en als standhouders der waardigheid van het bestier en van onze grondwettelijke traditiën, zijn zij op hunnen post gebleven totdat de Koning hun het bevel gaf denzelven te verlaten. M. d'Anethan heeft het Vrijdag in volle Kamer verklaard.

En voorreest, welk zal hiervan het onmiddellijk gevolg wezen? Zal een nieuw Katholiek Ministerie het weggejaagde opvolgen? Maar wie zou zulke positie willen aannemen? Binnen weinige dagen zou M. Bara, die letterlijk van spijt barst en tegen wil en dank Minister wil worden, nog eenen kleinen oproer aanhitsen en de Koning zou dus alweer zijn ministerie moeten wegzenden.

Nooit heeft een Ministerie zulk vertrouwen in de Kamers en in het Land gevonden en nooit zal er een komen die grootere vertrouwdheid zou genieten.

Wij vinden hoogenoemd geene reden voor die destitutie. De benoeming van M. Decker, zelfs veronderstellende dat die benoeming eene fout zou geweest zijn (hetgene wij nooit zullen aannemen) is, verdwenen, wijl M. Decker zijn ontslag gevraagd heeft. Deze destitutie is dus ten allen opzichte te betreuren, want zij zal ongetwijfeld de toekomstige zoowel als de gewezene Katholieke Ministers treffen. De oproer telt als wettige macht in onze politieke instellingen en zal tegen alle Katholieke Ministers opstaan.

Ofwel zal een liberaal ministerie nu opkomen met vermogen van de Kamers, waar de katholieken in overgrote meerderheid zijn, te ontbinden? Maar gansch het land, alle deftige inborsten, zouden tegen zulken stand van zaken opstaan, en de katholieke partij zou versterkt de Kamers weer intreden. De toestand zou dus dezelfde blijven als heden: een katholiek ministerie, al had het eene overgrote meerderheid in de Kamers, zou wederom, voor den oproer door de liberalen opgehitst, moeten vallen.

Wat zal er dan aan de katholieken nog te doen staan? Er blijft hun niets meer dan zich te hervormen en de hervorming der grondwet als een recht te vragen en eischen. Dusdanig zijn de schrikkelijke gevolgen des tegenwoordigen toestands. M. Coomans heeft het reeds in de Kamer gezegd: wij zien de begrafenis onzer grondwet en onzer politieke instellingen.

Het is ons onbekend of het petitionnement welk te Brussel ingericht is om den Koning de demissie van het Ministerie af te vragen veel handteekeningen bekomen heeft. — Het is mogelijk dat het zoo is, maar wij bevinden ons in staat om eenige inlichtingen over die soort van handteekeningen te geven, en onder andere deze: de teekeninglijsten berusten in het Casino van de Passage en verders in eenen *Café-Concert*, waar slempers en lichte juffertjes het avondgezelschap uitmaken. Voorwaar, daar zal iedereen de petitie teekenen, want om aan de juffers van dien slach te behagen moet men toch toonen dat men liberaal is, — en waarom niet? die juffers teekenen immers ook, en na de juffers teekenen de heeren leden van de liberale Associatie met vrouwen en kinderen, verders de lawijtmakers op straat, en ten slotte... *de Fransche ratten*. Overheerlijk petitionnement! De aanhangers van het Hof kunnen het draaien en den Koning uitleggen zoo goed zij willen, het volk zal hen daarom niet minder naar waarde weten te schatten.

Leve de katholieken!

Weg met de muiterij!

De katholieken van de stad en het kanton St-Truiden komen nogmaals te laten zien dat zij leven. Met geestdrift hebben zij hun handteeken gesteld op de adressen die, op het initiatief van de katholieke Associatie van het kanton en van den katholieken Cerkel der stad St-Truiden, den koning zijn gezonden geworden, ten einde Zijne Majesteit te verzoeken om het petitionnement der liberale oproermakers te verwerpen, die de demissie van het ministerie vragen.

